

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 60CbZm/63/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6115218774
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Pikulová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6115218774.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou JUDr. Annou Pikulovou v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného Advocate s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 36 865 141 proti žalovanej T. Š., H.. XX. XX. XXXX, H. R. S.C. N. Z., X. L. XX/XXX, R.. Č.. R. S. X. Z., X. C. C., o zaplatenie sumy 429,87 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovanej **n á r o k** na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ō v o d n e n i e :

1) Žalobca sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaným návrhom na vydanie zmenkového platobného rozkazu (ďalej ako „návrh“) doručeným tunajšiemu súdu dňa 16. 09. 2015 (na č. I. 1 - 2 p. v.) domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 429,87 Eur s príslušenstvom, trov rozhodcovského konania vo výške 319,51 Eur a trov súdneho konania.

2) V návrhu žalobca uviedol, že na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 11. 09. 2009 (ďalej aj ako „Zmluva o úvere“) uzatvorenej v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ako veriteľ poskytol žalovanej ako dlžníkovi úver vo výške 500,- Eur, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť spolu s príslušným poplatkom vo výške 334,- Eur za podmienok dohodnutých v Zmluve o úvere, a to v 6 mesačných splátkach po 139,- Eur, počnúc dňom 17. 10. 2009. Žalovaná zabezpečila záväzkový vzťah zo Zmluvy o úvere vlastnou zmenkou vystavenou dňa 11. 09. 2009. V bode 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru (ďalej aj ako „VPPÚ“), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o úvere, žalobca a žalovaná uzatvorili dohodu o vyplnení zmenky. Vzhľadom na to, že žalovaná úver riadne a včas nesplácala, neuhradila štyri po sebe idúce splátky, jej dlh sa stal splatným. Následne žalobca postúpil vec advokátskej kancelárii, ktorá pristúpila k vyplneniu zmenky v zmysle Dohody o vyplnení zmenky na sumu 929,87 Eur s dátumom začiatku úročenia dňa 27. 09. 2010 a táto bola žalovanej predložená na zaplatenie dňa 20. 12. 2010. Keďže žalovaná svoju povinnosť zo zmenkového vzťahu nesplnila riadne a včas, t.j. nezaplatila žalobcovi svoj splatný záväzok, vzniklo žalobcovi právo na zaplatenie zmenkovej sumy vo výške 929,87 Eur, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 929,87 Eur od 27. 09. 2010 do zaplatenia, zákonného úroku vo výške 6 % ročne zo sumy 929,87 Eur od 20. 12. 2010 do zaplatenia, trov rozhodcovského konania vo výške 319,51 Eur a trov súdneho konania.

3) Z návrhu ďalej vyplýva, že v danej veci podal žalobca dňa 08. 04. 2011 návrh na začatie rozhodcovského konania, ktoré bolo zastavené dňom 16. 06. 2015 na základe ustanovenia § 73 ods. 6 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. V zmysle § 28 ods. 11 citovaného zákona, účinky už podaného návrhu na začatie spotrebiteľského rozhodcovského

konania zostávajú zachované, ak žalobca podá žalobu na súd do troch mesiacov od výmazu stáleho rozhodcovského súdu zo zoznamu stálych rozhodcovských súdov. Vzhľadom na uvedené sa voči žalovanej domáha aj náhrady trov rozhodcovského konania. Žalovaná ku dňu vyhotovenia tohto návrhu uhradila žalobcovi sumu vo výške 500,- Eur.

4) Žalobca, ani jeho právny zástupca sa pojednávania vo veci samej nezúčastnili, svoju neúčasť na ňom písomne ospravedlnili a žiadali pojednávať v ich neprítomnosti. Žalovaná sa k podanému návrhu nevyjadrila, pojednávania vo veci samej nezúčastnila, svoju neúčasť na ňom neospravedlnila, hoci doručenie predvolania mala jeho zverejnením na úradnej tabuli a webovej stránke tunajšieho súdu, ako aj na úradnej tabuli Obce Z. riadne a včas vykázané. Preto súd pojednával a rozhodol vo veci v zmysle ustanovenia § 180 CSP v neprítomnosti sporových strán, pričom prihliadol na obsah súdneho spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

5) Súd vykonal vo veci dokazovanie oboznámením sa s obsahom súdneho spisu a žalobcom predloženými listinnými dôkazmi, vrátane originálu zmenky, najmä so Zmluvou o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 11. 09. 2009 (na č. l. 6 p. v.), Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru (na č. l. 7 p. v.), originálom zmenky (jej fotokópia na č. l. 8 p. v.), Oznámením o zastavení rozhodcovského konania zo dňa 17. 06. 2015 (na č. l. 13 p. v.) a zistil tento skutkový stav:

6) Zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 11. 09. 2009 (na č. l. 6 p. v.) vyplýva, že bola uzatvorená medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom - fyzickou osobou. Podľa zmluvy veriteľ je oprávnený poskytnúť dlžníkovi úver v sume 500,- Eur a dlžník sa zaväzuje zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 334,- Eur, t.j. celkom čiastku 834,- Eur v 6 mesačných splátkach po 139,- Eur počnúc dňom 17. 10. 2009. V čl. 14 VPPÚ, ktoré sa nachádzajú na rube Zmluvy o úvere, je obsiahnutá dohoda o vyplnení zmenky v znení: „Na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky (ďalej ako „vystaviteľ“) vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Ručiteľ je z takto vystavenej zmenky zaviazaný ako zmenkový ručiteľ. Zmluvné strany a ručiteľ sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku, alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmeniek. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh.“

7) Zmenka (jej fotokópia na č. l. 8 p. v.) bola vystavená dňa 11. septembra 2009 v Z. na rad žalobcu, žalovanou ako vystaviteľom, označenou menom, priezviskom, trvalým bydliskom, rodným číslom a je ňou podpísaná. V zmenke je uvedená zmenková suma 929,87 Eur a zmenkový úrok 0,25 % denne od 27. septembra 2010 a ďalej doložka „bez protestu“, „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Zmenková suma a dátum začiatku úročenia boli doplnené dodatočne v zmysle Dohody o vyplnení zmenky v čl. 14 VPPÚ Zmluvy o úvere, o čom svedčí iný spôsob vyplnenia týchto údajov (tlačeným písmom, technickými prostriedkami) v porovnaní s údajmi o vystaviteľovi, mieste a dátume vystavenia zmenky (písané rukou) a tiež uvedené potvrdil žalobca v žalobe. Na zmenke je taktiež uvedené číslo XXXXXXXXXX, ktoré zodpovedá číslu Zmluvy o úvere.

8) Z Oznámenia o zastavení rozhodcovského konania (na č. l. 13 p. v.) vyplýva, že žalobca pôvodne uplatnil svoj nárok voči žalovanej v rozhodcovskom konaní, ktoré však bolo, na základe § 73 ods. 6 zákona č. 355/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, zastavené ku dňu 16. 06. 2015.

9) Najvyšší súd SR prijal na spoločnom zasadnutí občianskoprávneho a obchodno-právneho kolégia dňa 20. 10. 2015 zjednocovacie stanovisko k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. 07. 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu v konaniach o nárokoch zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa, ktoré bolo zverejnené pod č. 93 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 8/2015 v nasledujúcom znení:

I. Ak žalobca ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý žalobca použil, že:

II. pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ;

III. pokiaľ súd nevzhliadne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúc ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie.

10) Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená.

11) Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.

12) Zákonom č. 438/2015 Z. z. došlo s účinnosťou od 23. 12. 2015 k zmene a doplneniu čl. I., § 17 zákona č. 191/1950 Sb. zákona zmenkového a šekového, ktorá zásadným spôsobom zasiahla do inštitútu zmenky ako abstraktného cenného papiera bez ohľadu na to, kedy došlo k vystaveniu samotnej zmenky.

13) Podľa § 470 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), účinného od 01. 07. 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

14) Podľa § 470 ods. 2 CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany.

15) Podľa § 290 CSP, spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

16) Podľa § 295 CSP, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

17) Podľa § 300 CSP, na konanie podľa tohto oddielu sa primerane použijú všeobecné ustanovenia o konaní, ak nie je ustanovené inak.

18) Podľa čl. I § 17 ods. 1 zákona č. 191/1950 Sb. zmenkový a šekový v znení platnom od 23. 12. 2015, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Ak je žalovaný zo zmenky ten, koho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, možno majiteľovi robiť námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom vždy.

19) Podľa čl. I § 17 ods. 2 zákona č. 191/1950 Sb. zmenkový a šekový v znení platnom od 23. 12. 2015, v konaní, v ktorom sa uplatňuje alebo vymáha nárok zo zmenky sa z úradnej povinnosti prihliadne na skutočnosti (napríklad § 52 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 5a zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 102/2014 Z. z.) odôvodňujúce námietky podľa odseku 1, ktoré by ten, kto je žalovaný zo zmenky mohol uplatniť, ak jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

20) Podľa čl. I § 10 zákona č. 191/1950 Sb. zmenkový a šekový v znení platnom od 23. 12. 2015, ak nebola zmenka, ktorá bola pri vydaní neúplná, vyplnená tak, ako bolo dojednané, nemožno namietat majiteľovi zmenky, že tieto dojednania neboli dodržané, okrem ak majiteľ nadobudol zmenku zlomyseľne alebo sa pri nadobúdaní zmenky prevínil hrubou nedbanlivosťou.

21) Podľa čl. I § 48 ods. 1 zákona č. 191/1950 Sb. zmenkový a šekový, majiteľ môže postihom žiadať: 1. zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokami, ak boli dojednané; 2. šesťpercentové úroky odo dňa sročnosti; 3. trovy protestu a podaných zpráv, ako aj ostatné trovy; 4. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

22) Podľa § 2 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania.

23) Podľa § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1986/71/>> o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej ako „zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch“) v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

24) Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

25) Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

26) Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí (podľa § 43 Občianskeho zákonníka) musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkový výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101>> za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101>>, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,

n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101>> a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,

o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

p) práva spotrebiteľa podľa § 7 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101>> ,

q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101>> .

27) Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

28) Podľa § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20090101.html>> Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

29) Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej ako „OZ“) v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

30) Podľa § 52 ods. 2 OZ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

31) Podľa § 52 ods. 3 OZ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

32) Podľa § 52 ods. 4 OZ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

33) Podľa § 3 ods. 1 OZ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

34) Podľa § 39 OZ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

35) Podľa § 53 ods. 1 OZ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

36) Podľa § 53 ods. 2 OZ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

37) Podľa § 53 ods. 3 OZ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

38) Podľa § 53 ods. 4 OZ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré
k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku,
l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana.

39) Podľa § 53 ods. 5 OZ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

40) Podľa § 53 ods. 6 OZ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov a nejde o spotrebiteľský úver podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú bankami za spotrebné úvery v mieste bydliska spotrebiteľa a v čase uzavretia zmluvy.

41) Podľa čl. I § 75 zákona č. 191/1950 Sb. zmenkový a šekový, vlastná zmenka obsahuje:
1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina písaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj sročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

42) Podľa čl. I § 76 ods. 1, 2 zákona č. 191/1950 Sb. zmenkový a šekový, listina, v ktorej chýba niektorá náležitosť uvedená v predchádzajúcom paragrafe, nie je platná ako vlastná zmenka, s výhradou prípadov uvedených v nasledujúcich odsekoch. O vlastnej zmenke, v ktorej niet údajov sročnosti, platí, že je sročná na videnie.

43) Podľa čl. I § 33 ods. 1 zákona č. 191/1950 Sb. zmenkový a šekový, zmenku možno vystaviť: na videnie, na určitý čas po videní, na určitý čas po dáte vystavenia, na určitý deň.

44) Podľa čl. I § 34 ods. 1 zákona č. 191/1950 Sb. zmenkový a šekový, zmenka na videnie je sročná pri predložení. Musí byť predložená na platenie do jedného roku od dáta vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. Indosanti môžu tieto lehoty skrátiť.

45) Podľa čl. I § 43 ods. 1 zákona č. 191/1950 Sb. zmenkový a šekový, ak nebola zmenka zaplatená, môže majiteľ pri sročnosti zmenky vykonať postih proti indosantom, vystaviteľovi a iným osobám zmenečne zaviazaným.

46) Podľa čl. I § 70 ods. 1 zákona č. 191/1950 Sb. zmenkový a šekový, zmenečné nároky proti prijímateľovi sa premlčujú v troch rokoch odo dňa sročnosti zmenky.

47) Súd prejednal vec s prihliadnutím na Spoločné stanovisko občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. 10. 2015, zverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 8/2015 a zákon č. 438/2015 Z. z., ktorým sa novelizoval čl. I. § 17 zákona č. 191/1950 Sb. zmenkového a šekového, § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka a na prechodné ustanovenia § 470 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku, podľa

ktorých sa na všetky konania, a teda aj prebiehajúce, začaté pred dňom účinnosti tohto zákona použijú predpisy účinné odo dňa účinnosti tohto zákona, vrátane ostatných ustanovení Občianskeho zákonníka upravujúcich spotrebiteľské vzťahy, práva a povinnosti z nich vzniknuté a právne predpisy o ochrane spotrebiteľa.

48) Na toto súdne konanie sa do 30. 06. 2016 aplikoval zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok a od 01. 07. 2016 sa konanie pred všeobecným súdom spravuje zákonom č. 160/2015 Z. z. Civilným sporovým poriadkom. V prejednávanej veci bolo preto potrebné aplikovať § 79 OSP v znení účinnom do 30. 06. 2016 a od 01. 07. 2016 ustanovenia § 290 a § 295 CSP a súbežne zohľadniť ochranu slabšej strany v konaní práve preto, že Civilný sporový poriadok nevyklučuje z vecnej pôsobnosti spotrebiteľské spory, v ktorých môže byť spotrebiteľ stranou v spore nielen na strane žalobcu, ale aj na strane žalovaného, a to aj v konaniach o nárokoch zo zmenky.

49) S prihliadnutím na právnu úpravu obsiahnutú v § 79 ods. 3 a 4 a § 372y Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom od 23. 12. 2015 do 30. 06. 2016 vrátane úpravy obsiahnutej v čl. I § 17 ods. 1 a 2 zákona č. 191/1950 Sb. zmenkového a šekového, ktorého zmena bola od 23. 12. 2015 zavedená zákonom č. 438/2015 Z. z., ako aj na prechodné ustanovenia § 470 ods. 1 a 2 CSP, je v konaniach o nárokoch zo zmenky vedených proti žalovanému, ktorý je fyzickou osobou, žalobca, ktorý svoje právo preukazuje ako remitent vlastnou zmenkou povinný preukázať skutočnosti, ktoré sa týkajú jeho zmluvného úverového vzťahu so žalovaným tak, že k návrhu musí pripojiť okrem zmenky aj ďalšie listiny, ktoré sú potrebné na uplatnenie práva z nej.

50) Žalobca v konaní svoj nárok odvodzuje z vistazmenky vystavenej žalovanou pôvodne vo forme blankozmenky zo dňa 11. septembra 2009, zabezpečujúcej peňažný záväzok žalovanej zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 11. 09. 2009 (na č. I. 6 p. v.), uzatvorenej medzi sporovými stranami. Zmenka obsahuje náležitosti v zmysle čl. I § 75 zákona č. 191/1950 Sb.

51) Súd v konaní zistil, že zmenka bola vystavená na zabezpečenie záväzkov z písomnej zmluvy o úvere medzi žalovanou ako dlžníkom a veriteľom, spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o. a Všeobecné podmienky poskytnutia úveru sú dôkazom o tom, že zmenka má k pohľadávke vyplývajúcej z tejto zmluvy zabezpečovací charakter a že nárok zo zmenky uplatnený žalobcom voči žalovanej, ktorá je fyzickou osobou, vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

52) Z novelizovaného ustanovenia čl. I § 17 ods. 1 zákona č. 191/1950 Sb. zmenkového a šekového v platnom znení vyplýva, že ak je žalovaným zo zmenky ten, koho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, je možné vždy robiť majiteľovi ako remitentovi zmenky námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastnom vzťahu k vystaviteľovi zmenky, a teda žalovanému. Z ods. 2 citovaného ustanovenia vyplýva, že v konaní o nároku zo zmenky, aj keď zmenkový dlžník, ktorý má postavenie spotrebiteľa a ktorý podpísal ako vystaviteľ zabezpečovaciu zmenku žiadne kauzálne námietky nepodá, musí súd z úradnej povinnosti prihliadnuť na všetky relevantné skutočnosti, ktoré vyplývajú z § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, z § 5a zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ako aj na iné právne predpisy, na ktoré podľa čl. I § 17 ods. 2 zákona č. 191/1950 Sb. zmenkový a šekový v znení platnom od 23. 12. 2015 odkazuje. Ak by takéto skutočnosti odôvodňovali námietky žalovaného, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k majiteľovi - remitentovi zmenky, tzv. kauzálne námietky, ktoré by žalovaný bol mohol v prejednávanej veci uplatniť, súd ex offa zistí, či zaviazanosť žalovaného zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a preskúma, či v rámci uplatneného nároku zo zmenky, táto nevznikla zo vzťahu so spotrebiteľom.

53) Ak zmenka vznikne na zabezpečenie splnenia dlhu zo spotrebiteľskej zmluvy, ide o spotrebiteľskú zmenku, v rámci ktorej existujú odlišnosti oproti zmenke z iného právneho vzťahu. Jednou z odlišností spotrebiteľskej zmenky je zohľadnenie kauzy právneho vzťahu, z ktorého zmenka vznikla. Ďalšou odlišnosťou je ex offa súdna kontrola neprijateľnosti podmienok zmluvy, z ktorej zmenka vznikla a zmluvných podmienok jej vyplnenia (z odôvodnenia rozsudku Krajského súdu Trnava sp. zn. 25Co/499/2015 zo dňa 08. 06. 2016).

54) Vzhľadom na vyššie uvedené, súd v súlade s čl. I § 17 ods. 2 zákona č. 191/1950 Sb. zmenkový a šekový ex offa skúmal, či základom predloženej zmenky je spotrebiteľská zmluva, či táto zmluva neobsahuje neprijateľné podmienky a teda, či vôbec vzniklo žalobcovi právo na vyplnenie blankozmenky.

55) Hlavný zmluvný vzťah vznikol medzi žalobcom a žalovanou za účinnosti zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, z ktorého ustanovenia § 2 písm. a) v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy vyplýva, že na účely tohto zákona sa spotrebiteľským úverom rozumelo dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumela zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom (§ 2 písm. b) citovaného zákona).

56) Pojem „spotrebiteľ“ je vymedzený v § 2 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa tak, že je ním fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania.

57) Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy je spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Žalobca konal pri poskytovaní úveru spotrebiteľovi v rámci svojej podnikateľskej činnosti, preto mal podľa § 3 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy postavenie veriteľa spotrebiteľského úveru.

58) Keďže žalobca na základe zmluvy o úvere poskytol ako veriteľ spotrebiteľovi peňažné prostriedky, naplnia uzatvorená zmluva znaky spotrebiteľského úveru podľa § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Poskytnutie úveru žalovanej zároveň podľa § 1 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy nemožno subsumovať ani pod žiadnu zo zmlúv, na ktoré sa zákon nevzťahuje, preto je zmluva medzi žalobcom a žalovanou zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z. a preto sa na ňu vzťahujú ustanovenia tohto zákona.

59) Keďže má právna úprava vymedzujúca pojem „spotrebiteľ“ a definujúca znaky spotrebiteľského úveru kogentný charakter, nie je možné tento dohodou strán meniť. Žalobca, ako osoba, ktorej predmet podnikania je poskytovanie úverov naplňajúcich znaky spotrebiteľského úveru mal pri vynaložení odbornej starostlivosti zistiť, že dlžník, s ktorým uzavrel zmluvu o úvere má postavenie spotrebiteľa. Dlžník v Zmluve o úvere prehlásil, že finančné prostriedky sú mu poskytnuté na „iný účel“ než účel zamestnania, povolania alebo podnikania, takže veriteľ ani nemal dôvod domnievať sa, že ide o iný druh úveru, ako spotrebiteľský.

60) Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý žalobcom túto charakteristiku spĺňa.

61) Vychádzajúc aj z judikatúry súdneho dvora je spotrebiteľ pri uzatvorení zmluvy v nevýhodnejšom postavení, a to jednak z dôvodu sťaženej vyjednávacej pozície, ako aj z dôvodu informovanosti. Uvedené závery a názory akceptoval aj Ústavný súd SR vo svojom uznesení zo dňa 19. júna 2013, č. k. I. ÚS 402/2013-10. V súlade so zásadou, že pokiaľ súd rieši tú istú alebo analogickú právnu otázku, ktorá už bola právoplatne vyriešená, je v zmysle čl. 1 ods. 1 Ústavy SR pri rozhodovaní súdov nižších stupňov v súlade s princípom právnej istoty takéto rozhodnutie rešpektovať.

62) Žalobca má v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov a pri uvedenej činnosti je povinný postupovať s odbornou starostlivosťou. Všetky režimy a opatrenia určené na ochranu spotrebiteľov platia bez ohľadu na typ štandardnej formulárovej zmluvy, a teda platia aj vo vzťahu k úverom ako tzv. absolútnym obchodnoprávnym vzťahom. Spotrebiteľské vzťahy, teda zmluvy medzi podnikateľmi a spotrebiteľmi spadajú pod ochranu § 54 ods. 1 OZ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, podľa ktorého je neprípustné dojednať so spotrebiteľom nevýhodnejšie ustanovenie zmluvy, ako upravuje Občiansky zákonník.

63) Kogentné ustanovenie § 54 ods.1 OZ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy nedovoľovalo účastníkom spotrebiteľskej zmluvy platne dojednať zmluvné podmienky, ktoré by sa odchyľovali od

uvedeného zákona v neprospech spotrebiteľa, preto je takáto dohoda účastníkov spotrebiteľskej zmluvy v neprospech spotrebiteľa pre rozpor s ustanovením § 54 ods. 1 OZ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy absolútne neplatná.

64) Posudzovaný právny vzťah účastníkov konania je od svojho vzniku právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou. Súdna prax považuje spotrebiteľské zmluvy vzhľadom na vzťah medzi podnikateľom a nepodnikateľom a so zreteľom na nepodnikateľský účel zmluvy za typické občianskoprávne vzťahy. Je to vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, ktorý prijíma úver na spotrebu. Úverovanie spotrebiteľov patrí medzi najfrekventovanejšie občianskoprávne vzťahy, a preto je plne v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, aby v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva bola aplikovaná právna úprava o občianskych právach, teda Občiansky zákonník, a nie právo podnikateľské, upravené v Obchodnom zákonníku (rozsudok NS SR vo veci sp. zn. 5 Mcdo 20/2009).

65) Súd poukazuje na súčasnú súdnu prax, ktorá zastáva názor, že právna úprava chrániaca spotrebiteľa odôvodňuje aplikáciu toho zákona, ustanovenia ktorého by mohli byť pre spotrebiteľa v určitej konkrétnej situácii výhodnejšie. Aj v zmysle ustanovenia § 52 ods. 2 OZ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

66) Vzhľadom na to, že žalovanej boli peňažné prostriedky poskytnuté ako fyzickej osobe, ktorá bola v Zmluve o úvere identifikovaná prostredníctvom svojho mena, bydliska a rodného čísla, žalovaná v zmluve prehlásila, že finančné prostriedky sú jej poskytnuté za iným účelom, než je zamestnanie, povolanie alebo podnikanie a žalobca pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (keďže jedným z jeho predmetov podnikania podľa údajov v obchodnom registri je poskytovanie úverov z vlastných zdrojov), t.j. ako dodávateľ (§ 52 ods. 3 OZ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy), jedná sa o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. OZ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Keďže predmetom zmluvy bolo dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov žalobcom žalovanej vo forme úveru, jedná sa o spotrebiteľský úver a teda zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 2 písm. b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí byť písomná (§ 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy) a obsahovať obligatórne náležitosti v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy.

67) Vykonaným dokazovaním súd zistil, že Zmluva o úvere zo dňa 11. 09. 2009 uzavretá medzi žalobcom a žalovanou neobsahovala povinné údaje takejto zmluvy, v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (§ 4 ods. 2), keď neobsahovala úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky jej uplatňovania, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobie, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru a podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny, neobsahovala ani ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť vypočítanú na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keď mali byť tiež uvedené všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. V zmysle § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy sa preto spotrebiteľský úver poskytnutý na základe uvedenej zmluvy považuje za bezúročný a bez poplatkov.

68) Nakoľko však žalobca uplatňoval v tomto konaní výlučne nárok zo zmenky, súd postupujúc v súlade s citovanou úpravou podľa čl. I § 17 ods. 2 zákona č. 191/1950 Sb. zmenkový a šekový v znení platnom od 23. 12. 2015 z úradnej povinnosti prihladal najmä na všetky námietky, ktoré by žalovaná mohla uplatniť v súvislosti s dohodou o vyplňovacom práve k zmenke, na základe ktorej bola zmenka veriteľom vyplnená.

69) Prijatie zabezpečovacej zmenky veriteľom v súvislosti so spotrebiteľskými úvermi bolo s účinnosťou od 01. 01. 2011 zakázané (zrušením zákona č. 258/2001 Z. z. a prijatím nového zákona č. 129/2010

Z. z. o spotrebiteľských úveroch). Do 31. 12. 2010 platilo podľa § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z., že veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať.

70) Súd zistil, že Dohoda o vyplnení zmenky je uvedená v bode 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru (na č. I. 7 zadnej strane p. v.), ktoré obsahujú celkom 20 bodov a nie sú osobitne podpísané žalovanou. V prípade dohody o vyplnení zmenky nejde o individuálne dohodnutú podmienku úverovej zmluvy. Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na úpravu § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom pre tento prípad (ku dňu vystavenia zmenky - 11. septembra 2009), podľa ktorého veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru, ďalej zmenku vyplnenú veriteľom v rozpore s touto úpravou veriteľ nesmie prijať, pričom ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky. Dohoda o vyplnení zmenky uvedená v tomto prípade vo VPPÚ, ktorá umožňovala vystavenie blankozmenky s tým, že zmenková suma v čase vyplnenia je ponechaná na veriteľa a táto suma môže byť (a vo väčšine prípadov aj je) v čase vyplnenia v rozpore s touto úpravou, je minimálne obchádzaním § 4 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch. Pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv je dlžník tou slabšou stranou, v záujme obstarania finančnej hotovosti pristúpi na podmienky veriteľa bez toho, aby sa s nimi podrobne oboznámil, resp. sú mu tieto podmienky predložené len ako VPPÚ na zadnej strane formulárovej, veriteľom vopred pripravenej úverovej zmluvy, ako tomu bolo aj v tomto prípade. Pri výklade vyššie citovanej úpravy § 4 ods. 6 a ods. 7 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (zrušený zákonom č. 129/2010 Z. z.) je podľa názoru súdu potrebné dospieť k takému výkladu, že žalobca bol v tomto prípade povinný postupovať tak, aby nedochádzalo z dôvodu zjavného nepomeru dohodnutých zmluvných podmienok v neprospech spotrebiteľa ku vzniku škody na jeho strane. Takáto povinnosť veriteľom pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv vyplýva aj z úpravy § 52 a nasl. OZ.

71) Takýto spôsob vystavenia blankozmenky a takýmto spôsobom vopred vo VPPÚ pripravená dohoda o jej vyplnení vo vzťahu k spotrebiteľom, od ktorých nie je možné očakávať podrobnejšie poznatky o zmenkovom práve, je možné hodnotiť aj ako zneužitie práva zo strany veriteľa zo spotrebiteľskej zmluvy. V Dohode o vyplnení zmenky nie sú uvedené dostatočné informácie o tom, čo veriteľ do zmenky vyplní ako zmenkovú sumu, v dohode uvedený údaj „bude pozostávať zo všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky“ je nepresný a nezrozumiteľný, nie je z neho zrejmé, či bude dodržaná citovaná úprava § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z. platná v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy a vzhľadom aj na to, že v zmluve chýbajú zákonom predpísané údaje o úročení úveru a o ročnej priemernej miere nákladov, na základe čoho by bol považovaný poskytnutý úver za úver bez úrokov a poplatkov, je možné dohodu o vyplňovacom práve hodnotiť ako dohodu, v ktorej je obsiahnutý hrubý nepomer v neprospech spotrebiteľa, a preto ide o neplatnú zmluvnú podmienku. Žalobca ako majiteľ zmenky musel podľa názoru súdu vedieť o tom, že zmenka bola vystavená v súvislosti so spotrebiteľským úverom.

72) Zároveň je treba uviesť, že Dohoda o vyplnení zmenky uzavretá medzi žalobcom a žalovanou bola vyhotovená dopredu na predtlačenom formulári rovnako, ako aj Zmluva o úvere a bola začlenená do VPPÚ drobným písmom medzi množstvo iných dojednaní, ktoré sa nachádzali na jej zadnej strane. Veriteľ podmienil poskytnutie úveru vystavením blankozmenky žalovanou, pričom skutočnosť, že žalovaná vystavuje blankozmenku nebola v Dohode o vyplnení zmenky uvedená. Neboli tak uvedené dostatočne určito, jasne a zrozumiteľne všetky zmluvné podmienky, z ktorých by bola mohla žalovaná zistiť výšku a spôsob platenia zmenkovej sumy. Podstatné je aj to, že výška zmenkovej sumy v čase jej vyplnenia závisela výlučne od veriteľa, o čom nemala žalovaná vopred žiadnu vedomosť. Jej obsahom bol najmä súhlas vystaviteľa s tým, aby mohol veriteľ vyplniť do blankozmenky

údaj o výške zmenkovej sumy a jej splatnosť, pričom žalovanej nebola Dohoda o vyplnení zmenky vôbec predložená na podpis, rovnako ako ani VPPÚ. Dohoda o vyplnení zmenky tak nebola uzavretá individuálne a spôsobovala nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, takže v zmysle Občianskeho zákonníka bola neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorú spotrebiteľská zmluva nesmie v zmysle ustanovenia § 53 ods. 1 OZ obsahovať. Dohodu o vyplnení zmenky preto súd vyhodnotil ako neplatný právny úkon.

73) Zákon zmenkový a šekový v ustanovení čl. I, § 10 umožňuje zmenkovému dlžníkovi uplatniť voči majiteľovi zmenky námietku, že zmenka nebola vyplnená tak, ako bolo dojednané, iba pokiaľ majiteľ zmenky túto nadobudol zlomyseľne, alebo sa pri jej nadobúdaní previnil hrubou neobstaranosťou. Pre posúdenie vzniku nároku na zaplatenie zmenky je preto nevyhnutné preskúmať nielen to, či zmenkovému dlžníkovi svedčí námietka neplatnej Dohody o vyplňovacom práve, ale aj to, či je v zmysle Zákona zmenkového a šekového prípustné vzniesť majiteľovi zmenky námietku, že Dohoda o vyplnení zmenky je neplatná.

74) Pre samotné posúdenie uplatneného nároku zo zmenky je zásadný záver, že predmetom konania sú výlučne nároky zo zmenky, a nie nárok z iného záväzkového právneho vzťahu, že zmenka nie je vzhľadom na jej zabezpečovací charakter samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy, preto ju je možné spájať a podmieňovať aj inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené, keďže právo žalobcu ako majiteľa zmenky na uplatnenie zmenkovej sumy voči zmenečníkovi - žalovanej vzniklo v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, čo bolo súdom v konaní dostatočne jasne zistené, keď tento ex offo prihliadol na všetky relevantné skutočnosti, ktoré odôvodňujú námietky zmenkového dlžníka voči majiteľovi zmenky tak, ako mu to ukladá ustanovenie čl. I § 17 zákona č. 191/1950 Sb. zmenkový a šekový v záujme ochrany práv žalovanej, ktorá má v prejednávanej veci nesporne postavenie spotrebiteľa.

75) Z vyššie uvedených dôvodov dospel súd k záveru, že záväzok žalovanej ako spotrebiteľa k založeniu zmenkovej obligácie je neplatný, v dôsledku čoho nemohol majiteľ nadobudnúť žiadne práva zo zmenky. Aj keď žalovaná kauzálné námietky, t. j. skutočnosti odôvodňujúce námietky, že jej zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou na ujmu jej práv ako spotrebiteľa nepodala, súd zistil všetky relevantné skutočnosti ex offo vykonaným dokazovaním, a to v intenciách platného a účinného ustanovenia čl. I § 17 ods. 1 a 2 zákona č. 191/1950 Sb. zmenkový a šekový.

76) Súd dohodu o vyplnení zmenky v čl. 14 VPPÚ vyhodnotil ako neprijateľnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1, § 53 ods. 4 písm. k), § 53 ods. 5 OZ, pretože nešlo o podmienku individuálne dohodnutú, umožňuje vymáhať plnenie uplatňované v rozpore so zákonom (úroky a poplatky nad rámec dlžnej istiny, hoci úver je bezúročný a bez poplatkov a plnenie nad rámec § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z.) a jednoznačne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, keďže zabezpečuje nároky veriteľa v širšom, než zákonnom rozsahu. Dohodu o vyplnení zmenky obsiahnutú vo VPPÚ preto považoval súd za neprijateľnú zmluvnú podmienku dohodnutú výrazne v neprospech dlžníka, pričom ako už bolo uvedené, nebola táto zmluvná podmienka osobitne dojednaná, a preto túto dohodu súd vyhodnotil ako neplatnú. Uvedená dohoda je neplatná aj podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z.). V dôsledku neplatnej dohody o vyplnení zmenky, je neplatná aj samotná zmenka, na základe ktorej si žalobca uplatnil v konaní svoju pohľadávku (viď rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Obo/161/2007 zo dňa 06. 05. 2008). K rovnakému záveru v obdobných veciach dospel napr. Krajský súd Košice v rozsudku sp. zn. 2Co/500/2015 zo dňa 02. 06. 2016, Krajský súd Trnava v rozsudku 25Co/499/2015, Krajský súd Nitra v rozsudku 25Co/934/2015 zo dňa 06. 04. 2016).

77) Dôsledkom neplatnosti zmenkovej dohody obsiahnutej v Dohode o vyplnení zmenky je stav, akoby žiadna zmenková dohoda nevznikla, čím nie je daný základný predpoklad, že by bolo možné takto vyplnenú zmenku považovať za zmenku zabezpečovaciu. Žalobca netvrdil, ale ani v konaní nevyvrátil, že zmenka nemala zabezpečovací charakter a že nebola vystavená v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, preto platí, že nárok zo zmenky si žalobca uplatnil voči žalovanej, ktorá je fyzickou osobou zo zmenky, ktorá zabezpečovala spotrebiteľský úver vzniknutý na základe spotrebiteľskej zmluvy, neoprávnené. Chýba totiž základný vzťah medzi konkrétnou pohľadávkou a zmenkou, ktorú mala zmenka zabezpečovať. Zmenka, ktorá by tak mala plniť zabezpečovaciu funkciu reálne nezabezpečuje žiaden úver, pretože nemá žiaden zmluvný základ. Žalovaná preto nemusí z dôvodu, že sa môže jej

plateniu ubrániť práve námietkou nedostatku dôvodu pre použitie zmenky ako zmenky zabezpečovacej, na zmenku plniť (pozri aj rozsudok NS SR, sp. zn. 1 Obdo V 432/2006 zo dňa 05. 03. 2009).

78) Zo všetkých rozhodujúcich skutočností, ktoré súd z Dohody o vyplnení zmenky zistil preto vyplýva, že pokiaľ spotrebiteľ podpísal v prospech podnikateľa zmenku na rad, ktorá súvisela so spotrebiteľským úverom, nie je z dôvodu neplatnosti zmenkovej dohody podľa § 39 OZ ako zmenkový dlžník jej majiteľovi na zmenku plniť.

79) Keďže žalobca v konaní svoj nárok odvodzuje zo zmenky ako z cenného papiera a dohoda o vyplnení zmenky a na jej základe vystavená zmenka je z vyššie uvedeného dôvodu absolútne neplatná, súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

80) Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

81) Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

82) O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a contrario tak, že žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal. Principiálne by bolo na mieste priznať náhradu trov konania žalovanej, ktorá bola v konaní úspešná, avšak žalovanej preukázateľne žiadne trovy konania nevznikli, preto jej súd náhradu trov konania nepriznal. Vzhľadom na uvedené už nebude súd o výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodovať.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Banská Bystrica (§ 355 ods. 1 v spojení s § 362 ods. 1 CSP). Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).